

TELEGRAFUL ROMÂN

Nr. 70.

ANUL XXII.

Sabiu în 517 Septembrie 1874.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea sa face în Sabiu la expeditura foiei, pe afara la c. r. poste cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expeditura. Pretului prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7 fl. v. a. iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

(în celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. 1/2 și pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țieri streine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platesc pentru întâia oră cu 7 cr. șirul, pentru a doua oră cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetiție cu 3 1/2 cr. v. a.

Press'a din Vien'a ne spune că intrarea d-lui Sell'a că ministru de finanțe în guvernul din Rom'a aru însemnă o mai bună înțelegere între guvernul italianu și celu germănu pentru o lucrare de acord în chestiuni clericale.

Amu reprodușu dejă ôre cari pasagie din „le Nord“, cari desmintiau șgomotele colportate de unele diare, ca amănarea recunoscerei guvernului ispaniolu de către Rusi'a aru însemnă o ruptură a buneii înțelegeri stabilite prin întâlnirile din urma ale suveranilor nordului.

Oficiôsa din Berlinu, „Provincial Correspondenz“ veni la rendulu ei să confirme această desmintire printr'unu articlu în care dice că aru fi a necunșce cu totulu adeverat'a situațiune de că s'aru presupune că înțelegerea cordiale dintre Germani'a și Rusi'a s'a potutu turburâ prin o divergență de opiniune momentana relativu la afacerile Ispaniei.

Cetimu în „le Nord“ :

O epistola adresata lui Times conține lungi detalii asupra modulu cum petrandu în Ispani'a armele carlistilor.

De că trebuie să cred'mu pe corespondentulu lui Times și contrariu cu suposițiunea generala, nu este numai Bidaso'a principala cale prin care se introduc armele în Ispani'a. O mare parte intra pe cōst'a țierei, expediate dela Bordeaux în butoie de vinu s'eu din Nantes în cutii de sardale și adresate către neguțiatori de aceste articlu la Bayon'a, St. Jean de Luz, la trecătoarele Perineilor și la St. Sebastian. Cea mai mare parte inse e tramisa pe uscatu și sub formele cele mai d'ferite.

Corespondentulu lui Times asigură că a vedutu mii de cartusie într'unu otelu, unde fusese expediate sub nume de brândia de Gruyères; ladi cari coprindeau carabine purtau etichete de macarone; cilindre

de feru gaurite implute cu baionete; și în fine baloturi de pesce uscatu, cari coprindeau mai multu plumbu decât pesci.

La frontiera, tôte aceste articlu suntu predate contrabandistiloru, de către agenti fôrte bine cunoscuti de ei. Acești contrabandieri cunosc fôrte bine țier'a, ei 'si-au șpionii prin fie-ce sato s'eu cărcima izolata, și unu sistemulu perfectu de electrori cari i incunoscintieza imediatu de pericolu. Cuventulu loru de ordine se imprascie cu fôrte mare repedițiune, și fôrte rar se intempla cu vam'a să pota surprinde de o încarcatură de marfuri oprite.

Toti suntu organizati în bande, sub direcțiunea unui șiefu care e respunditoriu de transportu și se înțeleg directu cu agentulu. Unii din acești șiefi comandă mai bine de 200 ômeni, cari lucrăza di și nôpte.

În resumatu, totu după jurnalulu englesu, nimicu n'aru fi mai greu de cătu a căutâ cine-va să suprimă tramitearea de arme carlistiloru; nu s'aru putea trece peste dificultățile unei asemenea încercări. Punerea în stare de asediu a provinciiloru dela frontiera abia aru putea atinge acestu scopu.

„Fremdenblatt,“ vorbindu despre numerulu congreselor intrunite cu scopuri umanitare, dice că ele amenintă de a deveni o legiune. Se scrie dela Berlinu, că imediatu după închiderea conferinței dela Brusell'a, se va ține la Petersburg o a două conferință suplimentara, în sinulu căreia se voru discuta obiecțiunile formulate de cabinetu în privința deciziuniloru cari aru putea fi luate la Brusell'a. Orasiulu St. Petersburg va avea d'ara onôrea, pentru prim'a ôra în istori'a diplomatiei, de a vedea funcționându între zidurile sele o nôua instituțiune, adevă unu tribunalu diplomaticu de casatiune, operându revisiunea unor decisiuni luate de unu altu tribunalu diplomaticu.

Alte onoruri mai suntu rezervate încă capitalei Rusșiei. Ea va mai servi și de locu de intrunire a congresulu telegraficu internationalu, la care se voru află reprezentate vre-o două-dieci de state. Abstracțiune facendu de tôte convențiunile tehnice relative la exploatarea liniiloru aru fi vorb'a că în tempulu de resbelu instituțiunea telegrafulu să fia neutra.

Fără a voi să discutăm chestiunea de a șei pentru ce acestu privilegiu nu aru fi acordatu cu acela-si cuventu și postelor și drumurilor de feru, ne vomu întrebâ ce se va face, din punctulu de vedere practiculu, pentru că aceste neutralitate să fia respectata. Va fi d'ara interdișu unui pichetu de ulani să taia unu firu telegraficu, unei fregate de a intrerupe vre-unu cablu submarinu, și inimiculu, din contra, să utilizeze în tōta siguranță a acelu firu s'eu acelu cablu spre a dâ informațiuni generaliloru șei, spre a se aprovizionâ, etc.

Negresitu umanitatea este frumosu lucru, d'ara nici bunulu simțulu practiculu nu trebuie dispregiuitu. Este evidentu că resbelulu pōte fi facutu într'unu modu cu multu mai puțin barbaru, și este de d'aritu că să se reușieșca alu face mai unu; d'ara acestu nou sistemulu yankee de neutralizare telegrafica ce se va propune la St. Petersburg ne pare a fi o absurditate monstruoșă, hasata pe o idee din cele mai false care nu vede în resbelu de cătu lupt'a între soldatii a două țieri și nu înțeleg tōta concesiunea care esista între vieti'a nationala propriu dișă și resbelu. Contr'a acestei idei au protestatu cu succesu la Bruselle'a cabinetele din Vien'a și Londonu, și șperâm că nu se va reuși a se adoptâ la St. Petersburg ceea ce s'a respinsu dintr'unțaiu la Brusell'a.

Unu interesantulu și curiosu articlu de fondu a aparutu în principalulu diariu din Rom'a.

„L'Italie“ dela 3 Septembrie publica

o revista în care respinge dese bociri și lectiuni ce tramitu Italiei mai multe organe din strainatate mai alesu englese și franceșe, din caus'a brigandagiului din Sicili'a. L'Italie declara că nu primesce consilie inutile și mai alesu nefundate, și amintesc diareloru straine că Itali'a, grătia înțelegerei poporulu și perseveranței guvernulu, n'a avutu să sufere nici revoluțiuni și devastări că ale comunei incendiatorice din Parisu, nici starea de asediu în cele mai mari orășe și despartimente, că în Franci'a, nici resbelulu civilu și postliirile revoluționarie că Ispani'a. L'Italie amintesc și diareloru englese care i dau prea dese consilie, chestiunea Irlandei, agitațiunile socialiste și alte dificultăți interioare.

Apoi l'Italie șpune că unu medicu bolnavu nu e bine venitu cându voiesce a vindecâ pe alții de bōle de care elu însusi sufere, fără a se putea vindecâ. De aceea organulu guvernulu din Rom'a conch de dicendu că nu are trebuința de tūtori politici și că Itali'a 'și pōte regulâ ea însesi afacerile interioare.

Relatându aceste că simpla informațiune, acceptâm a vedea ce voru respunde diarele europene căror'a se adreseza această contra-lectiune plina de amaraciune. „Pr.“

Cestiunea lucratoriloru.

(IV) Pe ruinele imperiulu romanu se radicara după multe lupte sangerose staturu noi. Popôrele germăne iau rolulu popôreloru antice. Economî'a nationala se află la aceste nēmuri numai în scutece. Germanii și celtii — după marturisirile lui Casaru și Tacitu — țineau munc'a de nedemna de unu barbatu și de acea ea eră data în grigi'a sclaviloru și a femeiloru. Abundantia pământulu, simplitatea vietii și pradile din resbele multimediu putenele loru trebuințe. Germanii se ocupau cu venutulu și cu agri-

FOISIORA.

Comunele române

din Daci'a Aureliana, cu începerea dela frontierele Greciei pe șir'a muntelui Pindu.

(„Convorbiri literare.“)
(Urmare.)

De că repausatulu de Sofronie Bargiu'a fundatorulu școleloru actuale din Vlaho-Clisur'a aru fi învetiatu mult'a s'eu puten'a carte ce șciâ în școl'a româna și în limb'a româna, apoi atunci cându circumstanțiile l'au pusu în stare să faca o binefacere către concetățenii șei, se înțeleg că eră să infintieze o școlă româna, că cea în care aru fi învetiatu elu, iera nu greca precum din nefericire s'a facutu. Și cu o școlă româna eră să fia școlatoriu jūmeii patriei șele; pentru că acum cu școlele grecesci au facutu mai multu reu și paguba, decâtu unu școlos; din causă că feciorii Clisureniloru, încependu la școlă cu alfabetulu și cu cârti grecesci fără a cunșce macaru o vorba greca, 'și pierdu pretiosulu loru tempulu și 'și torturēza și întuneca spiritulu, celindu vorbe și frase pre care nu înțelegu, întocmai că papagalii. Iera pre de alta parte învetiatorulu grecu, care nu cunșce limb'a româna, nici elevulu nu pōte dâ să înțelegă ceea ce aru voi să-i șplice, ci se înțeleg că densulu prin gesturi că unu mut, nici ceea ce-i vorbesce elevulu seu romănu nu pricepe; și astfelu școl'a greca, într'o comuna curatu româna precum este Vlaho-Clisur'a,

este o icōna via și nimerita a turnulu de Babel.

Eata pentru ce trebuie să așteptâm totulu dela școlă române; pentru că elevii români-macedoneni, care voru învetiâ cartu romanșca într'o școlă româna, șcesti elevi și numai aceștia, cându la rendulu loru voru fi în stare să cogete și să decida pentru școlăle patriei loru, voru face că în comuna romanșca să nu fia decâtu școlă și biserică române. Acum d'ara trebuie noi și cei din Romani'a să facemu totulu, că în tôte comunele române să fia câte o școlă româna pre lângă cea greca care esista, și cu tempulu cea straiina și parasita va disparea, înghitita fiindu de cea româna.

Acești reflectiuni amu șocotitu necesarie spre a face cunoscutu, că radecin'a reulu suntu școlăle grecesci în comunele române, și că reulu acest'a se va vindecâ și lipsi cu tempulu, prin concurenț'a ce le-aru face școlăle române deschise jūmeii române alături cu cele grecesci.

Vlaho-Clisur'a are două școlă de baieti și un'a de fete, tôte de limb'a greca, în care suntu cinci învetiatori și o institutrice, toti greci straini; și o suta de baieti cu patru-dieci de fete. Este o școlă de limb'a româna, care are astadi șieșe-dieci de elevi și patru eleve (fete și neveste), care cetescu și scriu binișioru romanșca. La anulu 1869 cându s'a deschisu aici în publicu școl'a, numărulu eleviloru se urcase la 120, încatu școlăle grecesci pre aici eră să remana

desierte, de că amu fi avutu unu localu cu incaperi comode și indestolatorice, că sa-lu transformâm în școlă. Lips'a acest'a a contribuitu prea multu, și mai cu șema ier'nă, cându elevii nu puteau avea într'o casutiă vechia și incomoda nici linșcea, nici caldur'a, ce le ofera bunulu edificiu alu școlăi grece, această lipsa, diu — au contribuitu multu, că numărulu eleviloru școlăi române să fia redusu treptatu până la șieșe-dieci.

În Vlaho-Clisur'a suntu două biserică (șântulu Nicolau și sf. Dimitrie) în care locuitorii andu șânt'a liturgia în limb'a greca; mai suntu încă două biserică pre la marginele orasiului (sf. Atanasiu și sf. Antoniu), care suntu că paraclice, în care nu șervesce preotulu, decâtu numai la șerbatorile sf. Atanasiu și Antonu, totu în limb'a greca. Vlaho-Clisur'a are și o monastire, în care se pōte infintâ unu șeminaru, unde să se formeze clerulu romănu pentru bisericăle româniloru din Macedoni'a, Alban'i'a, Epiro și Tesali'a; pentru că Vlaho-Clisur'a are tôte avantajele, spre a fi centrulu unei astfelu de învetiaturu. — Esista, după cum vedeti totulu, d'ara numai mîșcarea și art'a lipsescu, spre a utilizâ materi'a esistentă.

Blati'a, că la trei ôre departe de Vlaho-Clisur'a spre sud-est; odinioară eră locuita numai de români, inse din caus'a școlăloru grecesci și a cătoru-va familii grece, ce s'au asediatu în tr'ens'a, astadi numai 150 familii suntu române, iera restulu pre la 200 familii suntu greci,

s'eu români grecisati, toti beștrani în genere vorbindu romanșca. Au două școlă de limb'a greca, un'a primaria și alt'a preparatoriă; în biseric'a loru se șervescu de limb'a greca. Doii Ghermani din Bucuresci și Dumb'a din Vien'a s'au nascutu în Blati'a, parintii loru români din Nicoliti'a (pre Pindu) fiindu mutati în Blati'a după ce patri'a loru natala (Nicoliti'a) fu abandonata din caus'a incursiuniloru ce facem albanezii.

N e v e a s t ' a (grec. Nevesc'a) com. curatu rom. trei ôre departe de Vlaho-Clisur'a spre nordu, locuita de 500 fam. tôte române au o școlă de limb'a greca și o biserică magnifică. Unu teneru din Neveast'a studiăza în școl'a macedon-româna din Bucuresci, și aru trebui că onor. guvernulu sa-lu oblige a veni șefesore de limb'a româna în patri'a șea Neveast'a.

B e l c a m e n u , o ôra departe de Neveast'a, com. curatu româna avendu că la 150 fam. o școlă (de limb'a greca) și o biserică.

P i s o d e r e , com. curatu româna, că la cinci ôre departe de Belcamenu spre apus, avendu 150 fam. o școlă de limb'a greca și o biserică.

B i t o l e (Minastiru), că la 12 ôre departe de Vlaho-Clisur'a spre nord, capital'a Macedoniei și resiedința Mutesarifulu și a Metropolitulu grecu și bulgaru; locuitorii ei suntu români, bulgari, turci și puteni jidani, numărulu familiiloru române este că de 2000 asemenea și alu bulgariloru; greci nu esista nici

cultur'a și nu cunoșeau viața cetățimii, pre cându celtii ajunseră în cetățile lor la unele începuturi industriale.

Dupa ce se facura germanii cunoscuti cu cultur'a romanilor și a elenilor, începura a se schimbă aceste relații pentru ca cultur'a romana elenica influența asupra acestora barbari într'unu modu considerabilu. Necultur'a germanilor se contopî prin dese migratiuni pre la începutulu evului mediu cu cultur'a antice, care prin forța intensiva a ei scapă din valorile acelor vécuri barbare. Germanii cari se asiediară în centrulu imperiului romanu — precum ost și vestgotii și longobardii — recepundu multe elemente de cultura dela popórele preste cari au navalitu cu furia nedumerita continuara viața ce o aflara pre locurile unde se asiediară prin forța sabiei, conformandu-se dupa impregiurările locali; cei ce se asiediară dincoace de alpi, în patri'a vechea a germanilor și a celtilor venira în atingere cu romanii numai cu încetulu și astfel remasera puțin influențati de elementulu culturei.

Poterea cea mare de viața ce distingea pre aceste neamuri verđi se luptă sa ajonga la o forma solida și stabila. Statele germăne formau comunități cu unu teritoriu stransu și isolatu; impregiurările între cari s'au dezvoltatu ele au fostu hotarîtorie pentru economi'a natúrale și viața sociale.

Statele germăne de pre la începutulu evului de medilocu se dezvoltara pre calea cuceririi. Popóre cu spiritu resboinicu ocupa sub conducerea șefilor lor energici cu forța pământu strainu și pre lo-uitorii lui. Contrastulu ce se nascu între locuitorii primitivi ai pământului cuceritu și între cei venetici — de și se contopira ambele popóre în decursulu timpurilor — totuși nu potu sa dispara din organizamulu statului și din raportulu în care stau aceste elemente se dezvoltă apoi de o parte feudalismulu, de alta parte legarea capitalului și a muncii și serviciulu personalu. Spiritulu, caracterulu și aplecările vitei germăne spre atari forme de viața au favoritu multu sustinerea acestor'a până mai în timpurile noastre.

Cea ce dá mai multa variațiune și viața statului germănu eră impregiurarea

ca între statu și individulu singuratecu, germanii aveau comun'a și împreuna cu acest'a și unu bunu comunulu său alodialu — cea ce nu eră cunoscutu lumii antice. Comun'a a contribuitu multu la consolidarea vieții statului germănu.

Sclavi'a, o instituțiune sociale prea cunoscuta la antici, dupa cum veduramu în espunerile de mai înainte — s'a mai usuratu prin influențele creștinismului care aperiá principiile umane și propagá egalitatea ómenilor între sine. În loculu sclaviei antice veni șierbitutea și iobagi'a — o stare sociale ce e dreptu mai tolerabila decâtu fú la romani, dară în fondu totu sclavi'a a fostu și numai tempulu mai nou a stersu acele deosebiri sociale de o trista aducere aminte.

Pentru a cunoșce starea în care se află munc'a și lucrulu pre acele timpuri lipsesce sa cunoșcemu natur'a și funcțiunea capitalului. Capitalu se află, dară se bucură de o puțină libertate și de mai puțină mobilitate, cea ce de altmătrenea provenea din relațiunile deosebite ale acelu tempu, unde este a se căutá și caus'a pentru care capitalulu s'a potutu dezvoltá numai fôrte încetu. Eră adoca în urm'a stărilor juridice și a comunicațiunei nedezvoltate și restrinse cu nepotenti'a a schimbá capitalulu totu-deună și dupa placu într'o forma apta. Acest'a se ajunge numai prin economi'a banilor. Lipsindu această întrebuințarea productivă a capitalului fú restrensa, nu numai prin trebuința mai mica de comunicațiune ci și prin direcțiunea unilaterală în producțiune. Mai chiaru vedemu această impregiurare în capitalulu nemobilu, în pământu și în relațiunile de proprietate. Proprietarii în cea mai mare parte nu dispuneau liberu de pământulu lor, ei poteau sa faca tóte cu densulu, numai de vendutu nu-lu poteau vinde și astfel capitalulu ce jacea ascunsu întren sulu eră legatu și anume prin dreptulu feudal și prin servitute. Pre cându de o parte capitalulu nemiscatoriu eră impedeatu de a esi din cerculu seu, pre atunci de alta parte capitalulu miscatoriu nu potea sa strabata usuru în cerculu acest'a. De vomu trage tóte consecințele din unu'a acest'a impregiurare,

măna, avendu la 400 fam. tóte române, o scóla comunala, în care a fostu introdusa limb'a romána cu invetiatoriulu d. Cosmescu, în biserică cantaretulu cánta unele ori romanesce și preotulu servesece grecesce, cetindu numai sânt'a evangelia în romanesce.

Moloviste, com. curatu romána la patru óre departe de Bitole spre apusu avendu 400 fam. tóte române, o scóla de limb'a grece și o biserică magnifica. Si în Moloviste, cá si în Nejobole, sentimentulu nationalu este destepatu și demultu esista câte unu partidu, care cere unu institutore de limb'a rom.

Cursiova, la 7 óre departe de Bitole (spre nord) orasiu romanesce, în care locuiescu până la 2000 fam. române și vre-o 300 fam. bulgare și albanze. Románii au dóue scóle de limb'a grece și în biserică întrebuințéza limb'a grece. Unu partidulu lucréza inca dela 1868 cá sa introduca în scóla limb'a romána; chiaru și astadi partidulu acest'a staruiesce cá sa orenduiesca pre d. Steriu Ciomnescu (teneru románu care studiase în lassi) în scóla comunala cá institutore de limb'a romána; inse románii, care tienu la grecismu se opunu, și o cërta mare s'a escatu între densii, și în urma cestiunea institutorului románu în scóla de Cursiova s'a referatu la Mutesorifulu din Bitole, unde partisanii panclenismului, asistati de Archiereulu fanariotu și de membrii creștini ai Mejlisului, reusiescu cá sa impedece lucrurile și sa faca cá invetiatoriului románu sa nu-i fia permis sa predee lectiuni de limb'a romána. — Multi cursioveni se afla în Romani'a cá arendasi și meseriasi. D. Hagiade din Craiova este románu din Cursiova; i se n'a facutu ce-va pentru limb'a și natiunalitate sa, cu tóte ca în Romani'a și prin romanismu a facutu o avere colosală.

ne vomu convinge, cum determină ea singura întrég'a ordine sociale.

De vreme ce partea cea mai considerabila de pământu stá sub domni'a dreptului feudal, și serviciile și datorințele usurarilor eră puse pre temelii nestramutabile, capitalulu immobilu nu potea luá parte la comunicațiune de cátu într'o mesura fôrte mica, capitalulu mobilu inse da de alte pedeci.

Evulu mediu, caracteristicu pentru miile de restringeri de o natura politica, juridica și sociale, este unu tempu, în care legatur'a între diversele párti și teritorie despartite se potea restabili numai prin devingerea celor mai mari și multe greutăți, unu tempu, în care sentiulu și pr dilecțiunea spre separare și isolare pre de o parte eră atâtu de puternicu, pre cátu eră pre de alta parte spiritulu de asociatiune. Trebuie sa ne intipim bine influența ce o au avutu asupra stărilor economice multimea domnilor teritoriali, diversitatea în drepturi și legi, pentru cá sa putem pricepe, ca capitalulu pre acele timpuri nu potea sa aiba nimic din acea libertate și nobilitate ce si-au castigatu abia în lung'a dezvoltare a lucrurilor.

Si totu-si n'aru fi ecuitabilu a face evului de medilocu imputări pentru acest'a, pentru ca dupa cum relevaramu și până aci tóte s'au dezvoltatu numai pre bas'a data.

Ómenii eră dedati de multu a privi cu óre care compatimire și despretiu asupra evului mediu stigmatizându-lu de unu tempu selbatecu și barbaru; inse siguru cu nedreptate, pentru ca de-si tempulu acela în comparațiune cu presentulu și cu tempulu anticității clasice a fostu plinu de erori de totu soiulu și seracu de o sciință și cultur'a mai înalta și de unu spiritulu mai luminatu, totuși elu a avutu o potere creatória intensiva, o viața varia și unu spiritulu energicu și puternicu. Evulu mediu favorí dezvoltarea individuale á singuratecului, avea unu sentiun tare și o pricepere chiara pentru viața comunale și corporativa și unu spiritulu de întreprindere mare. Si ceea ce trebuie sa recunoșcemu mai multu — de si n'amú avé altu meritu de laudatu — este impregiurarea, ca în evulu mediu a ajunsu munc'a pentru întâi'a

Perlepu, orasiu bulgaru și turcescu, în care locuiescu 120 fam. române emigrate din Moscopolu. Románii din Perlepu forméza partidulu grece în acestu orasiu, în care nu esista nici o fiantia grece. Fiindu ca dela unu tempu încóce bulgarii au introdusu în biserică și în scóla comunala limb'a bulgara și au suprimatu pre cea grece, románii s'au separatu de bulgarii și si au o scóla deosebita de limb'a grece și au facutu și o biserică a lor în care se aude limb'a grece, cu tóte ca bulgarii primeau și în biserică (la corulu de stâng'a) și în scóla lor sa fia limb'a romána pre lâng'a cea bulgara; numai limb'a grece sa nu fia în acestu stabilimentu comunalu; pentru ca eră straina și pentru unii și pentru alții. Románii inse influențati de propagand'a panclenistica și de aforismurile Patriarhului, n'au primitu această avantagiósa propunere a bulgarilor.

Resna, la 6 óre departe de Bitole (spre nord-vest), orasiu bulgaru-románu, în care locuiescu vre-o 150 fam. române, inse în biseric'a și scóla lor nu este limb'a romána, ci cea grece.

Ohrida, la 12 óre departe de Bitole (spre nord-vest), orasiu însemnatu, locutu astadi numai de bulgarii, románii și câtu-va albanezi. Greci nu esista nici unulu acolo. Románii în numeru de 200 fam. forméza o comună deosebita, și au scóla lor, în care dela 1868 au introdusu limb'a romána, în urm'a cererei ce au facutu prin petitiune Onorb. Ministeriu alu Romaniiei, care a tramisu atunci cá profesorulu de limb'a romána în scóla romanilor din Ohrida pre d-nulu G. Tomar'a, fostulu profesorulu de limb'a grece în scóla comerciala din Bucuresci, care demisionându pre la 1840 a fostu înlocuitu de d. Filipu Apostolescu, elevu alu scólei macedono-románe din Bucuresci.

óra în cursulu lumii la onóre și prin munc'a seu lucrulu se dezvoltă cetățimea libera și severa, care nesuá totu-deună cátra cultura și pre care si adi o admirámu. Evolu acest'a este léganulu cetățienismului și la acestu léganu vighiá munc'a. Nicariri nu ni se infatisiédi poterea creatória și însemnatarea sociale a lucrului într'unu modu asiá caracteristicu și instructiv, nicariri mai tempuriu seu mai târdiu nu potemu pricepe acestu faptu mare atâtu de nemedi-locitu, cá în evulu mediu.

În economi'a evului de medilocu se deplini despartirea diverselor ocupatiuni economice, care separare eră inițiată dejă în dilele din urma ale imperiului cesarilor. Averea economiei de casa antice separase dela sine capitalulu comercialu, acum începe a se desnodá de acest'a meseri'a. Caus'a acestei aparitiuni e de a se căutá în spargerea catúșilor de sclavi și în cursulu evenimintelor, cari favorau dezvoltarea cetăților în contrastu cu provinci'a. Ide'a de statu devenise alt'a, statulu pagánu anticu fu respinsu de statulu germánu creștinu. Ideile de dreptu, dănilu și organizamulu eră la germanii diverse și această diversitate se dezvoltă prin influența creștinismului mai tare. Si de aceea evulu mediu ni este mai aprópo decâtu tempulu anticu, pentru ca în tr'ensulu se pusera bazele vieții noastre de adf.

Brada-Zaranda la finea lui Aug. 1874.

Numerositatea și momentuositatea cestiunilor de discutatu, materialulu, ce se ofere omului seriosu cugetatoriu, e atâtu de copiosu încátu, activulu și bunulu patriotu, trebuie sa mediteze, care cestiune și care parte a materialului, sa si o prefiga mai întâiu, de obiectulu meditațiunei, scrierei și discutiunei sele. — Legile, precum și proiectele de legi, referitórie la arondarea comitatelor și la organizarea scóloru medii de o parte, iera de alta parte, novela — legi electorale s. a. intindu scrietoriului patrioticu și de óre-si care-va desteritate unu materialu voluminosu și destul de importantu. —

Inse, tóte aceste legi și proiecte de legi, de-si taie afundu în esenția vitali-

Acésta scóla funcționéza regulatu dela influențarea ei, din cauza ca románii suntu unti cu bulgarii și au întielesu ca grecismulu îmbracatu cu tunic'a religiósa a Fanarului, este inimiculu comunu și ala limbei și ala natiunalității române și bulgare.

Beal'a de susu și Beal'a de josu, la o distanță de 3 óre departe pe Ohrida, comune curatu române, locuita fia care de 120 fam; nu tienu multu la grecismu și bucurosu aru primí și invetiatoriulu și preotu de limb'a romána, deca li s'aru oferí; cáci ele si acum scriu vorbe române cu litere grecesci.

Strugu, Tirana, Elbasanu, Scodra, Cavai'a, Durazzo, Avlon'a etc. orasie însemnate în Albania, locuite de albanezi mahometani. În tóte orasiile acestea esista familii române, care forméza într'ensele comun'a creștina, și suntu colonii venite acolo din Moscopolu, și nu sciú nici o vorba grecesca. În pártile acestea institutorulu de limb'a romána aru fi bine privitu și primitu, și aru puté sa invetié și pre albanezi limb'a romána; pentru ca acest'a, neavendu limba scrisa, se servescu în corespundințele și registrele lor de limb'a grece seu turca (mahometana); iera unii si mai ou séma creștini de ritulu catolicu în Scodra și în alte orasie ale Albaniei, scriu în limb'a Albanesa cu litere latine. În Albania inse nu póte traí unu profesorulu strainu; de aceea trebuie cá din tóte orasiile și comunele Albaniei, prin care suntu comune seu familii române sa se iee câte unulu seu doi baieti románi, și sa fia tramisi la Bucuresci, spre a studiá acolo în scóla macedonéna, seu în vre-unu gimnasiu románescu, și pre urma sa se întórca fiacare în patri'a sea natala, cá profesorulu alu comunei române. (Va urmá.)

decum. Románii forméza în Bitole partidulu grece și ei sustienu pre Metropolitulu grece în tóta eparchi'a Metropolitului. În Bitole (Pelagonies) nu esista nici unu satu, ba chiaru nici o familia grece, ci numai románi și bulgari. În Bitoli'a románii au o scóla primaria centrala și alte dóue prin mahalale, unu gimnasiu numai cu patru clase, inse din nefericire de limb'a grece și cu profesori greci seu románi care au studiatu în Aten'a și prin urmare mai vatematori pentru romanismu, decâtu cei mai fanatici greci. Au o biserică fôrte mare cu o Metropolia buna, inse tóte spoite cu grecismulu și fanarotismulu. Románii în familia vorbescu numai romanesce, pentru ca femeile și copiii lor nu sciú nici o vorba grecesca.

Ternov'a și Magrov'a, com. curatu române la o distanția de o óra și jumetate de Bitole (spre apusu) la polele orientale ale sirei Pindului, avendu cá 400 fam., iera ceea-lalta cá la 500 tóte române. În Ternov'a este o scóla (comunala) de limb'a grece, și un'a (particulara) de limb'a romána, acésta din urma funcționéza regulatu dela 1868, de cându cam încetara persecutările ce facea Archiereulu fanariotu în contr'a institutorului romanesc. În Ternov'a este o biserică și monastire totu de odata renumita. În Magarov'a románii au dóue scóle de limb'a grece, un'a primaria și alt'a preliminară; acum vreau sa influențéze și un'a de fete totu de limb'a grece, cu cele cinci mii galbeni ce a donatu repausatulu Nicolache Mihailu din Craiova, au și dóue biserică.

Nejobole, comuna curatu romána iatre Bitole și Ternov'a, avendu la 150 fam. tóte române, o scóla și o biserică de limb'a grece.

Gopisto, asemenea comuna ro-

tăriei venitoare a națiilor pentru cari sunt *menite*, totuși după mica-mi pricepere, se pot adnumera — în m re parte — lucrurilor și intereselor profane, cari — eo ipso — sunt inferiori celor spirituali, atât în respectul esenței, cât și al durabilității lor. — Atât deci din acest motiv, cât și din cauza ca pre terenul supra-numit — alu legislației — sum foarte puțin inițiat, cu permisiunea on. redacției, voi să-mi ridic aici debila-mi voce, în interesul și pentru prosperarea acelu sanctuar și focalia națională română, care au servit preoparintilor noștri, de unicul scut, — în decursul mai multor seculi de ani — și care au fost în stare a declina dela sine, vitregitățile, uneltirile viclene și atacurile multilaterale ale inamicilor noștri seculari.

Acestu sanctuar, on. publicu, — acestu scut a operatorii este sânta biserică, — sub carea de o parte înțelegu ins'asi localitatea, menită pentru îndeplinirea serviciului divin, iera de alta parte și cu deosebire pre administratorii acelu'a-si, pre preotime. —

Preotimea română, cu putinele sele cunoscintie, cu mic'a pregătire, au facutu nației române, în timpurile trecute, serviciile cele mai mari. Precum scim, religiozitatea și naționalitatea noastră română în decursu de mai mult seculi de ani — pline de vicisitudini — ni s'au pastrat mai numai prin preotime. — Totu preotimei cu deosebire, trebuie să scriem și pastrarea și susținerea datinelor și a moravurilor genuine ale străbunilor noștri. —

Probabilo, 'mi va reflecta cine-va ca cum a pututu face astu-feliu de servitii mari, nației noastre, o corporație atât de puțin pregătita? Cum pot adeca preotimea — carea după cum e cunoscutu, afara de cetirea în cărțile bisericesti, afara de scrierea cu asiă numitele potcove, — mai nu posedea alta știință — conduce pre fii sei sufletesci, că sa înfrunte cursele inimice, și sa remana fideli institutiunilor străbane, adicti bisericiei și nației lor?

Resolvirea acestor întrebări înse, e cu multu mai usioră de cum s'aru pareă la prim'a cogitare. —

Reverința, pietatea și încrederea, ce au nutritu poporul nostru român în acele timpuri, fatia de fetie bisericesti, credința cea firmă, religiozitatea și moralitatea produsă prin preotime au fost totu atâtia motori puternici, cari opugnara calamitățile și pericolele amenințătoare, supramemorate. —

Prin acea înse, ca eu atribui preotimei noastre din acele timpuri, nisce servitii — facute nației noastre — cari merita multa recunoștință din partea posterității, nu intenționez a detrage chiaru nimic din meritele preotimei actuale. —

Nu nici de locu; cu parere de reu înse amu esperiatu, ca vocea cea cu putere farmecătoare, vocea cea sânta că sa dăcu asiă, a preotimei de odinioară, astăzi în multe locuri locuite de români, si-a perdutu farmeculu, nu mai are puterea de a strabate la inima, pentru de a se pot realiză. — Si ore unde e a se cauta originea acestui reu?

Provine elu ore dela preotimea prezenta, seu dela insusi poporul nostru? Directe nici dela un'a parte, nici dela alt'a ci e unu eflusu alu relationilor prezente, și emană cu deosebire, din contactulu neîntrerupt cu diferitele națiuni, cu individi de caractere diferite, cari aparținendu altor religii și obiceiuri, de si stau pre o trepta mai înaintata a culturii și a civilizației — în realitate înse cam falsa — se pare ca au regresatu în moralitate. —

Standu lucrulu astu-feliu — între preotime și popor — deca nu me a-si teme ca voi fi numitu pesimistu — a-si dice ca nu mare speranția nutrescu, despre prosperarea și înflorirea nației și a bisericiei noastre. Me va întrebă înse on. publicu cetitoriu, ca ce m'a adusu pre mine la o astu-feliu de pusilanimitate, la o ingrigire, despre venitoria prosperare a nației și a bisericiei noastre, chiaru acum, cându nația noastră ro-

mâna, în decursu de câte-va decenii, au facutu progrese gigantice, cari le admira și alte națiuni, și cându biserică noastră, prin stăruințele continue ale „Marelui nostru fostu Archiepiscopu, Andreiu,“ e pusa pre o basa solida, bucurandu-se de o constituție carea ni o învidiază toate confesiunile conlocuitoare?

Eu înse, pre scurtu i răspund, ca acesta ingrigire a mea, isvoresce din mai multu sorginti, și anume: din legile mai recente ale legislației, cari după cum scim, ni sunt foarte puțin favoritorie; din cam puțin'a solidaritate, a înțelginției și a poporului nostru, care reu, cu deosebire din frecările și neînțelegerile confesionale; din nematuritatea poporului, pentru o constituție bisericăscă atât de liberală, din care cauza nici nu se prea pot pune în lucrare pretutindenea, fără greutăți mari, în fine — în câtu-va — și din imoralitatea poporului, carea, dorene a începutu deă a luă dimensiuni totu mai mari.

Tote aceste rele, precum și altele — cari sunt totu atâtia pericole amenințătoare — dorene! esistu în realitate, mai în toate părțile patriei noastre, în o mesura mai mare seu mai mica, și datorinți a bunului patriotu e, a starui din toate puterile, a le desradecina și a le corege. —

Georgiu Parau,
profes. gimu.

Romania.

Membrii consiliului generalu de instrucție.

Art. I. Sunt numiti că membri în consiliu generalu de instrucție, pentru periodulu începătoriu la 1 Septembrie viitoriu, următoarele persoane:

a) Pentru invetiamentul primariu, d institutoru G. Popovici, din partea școlilor primarie din București.

D. institutoru I. A. Darzeu, din partea școlilor primarie din Iasi.

D. institutoru Dim. Valerianu, din partea școlilor primarie din Craiova.

b) Pentru invetiamentul secundariu; D. profesor Barbu Constantinescu.

D. profesor Petru Poni.

D. profesor G. M. Fontanin.

D. profesor I. I. Romanesco.

D. profesor Emiliu Tecarski.

c) Pentru invetiamentul superioru. D-nii profesori: Em. Bacaloglo, G. A. Urechia, Miltiadi Tzoni, din partea facultatilor din București și Iasi.

d) Pentru școl'a militaria. D. Maioru D. Dimitrescu.

e) Pentru instrucția privată. D. profesor B. Staicariu, din partea școlilor din București.

D. profesor I. Melicu, din partea școlilor din Iasi.

D. profesor C. Olteanu, din partea școlilor din Craiova.

f) Pentru școlile profesionale: D. profesor G. Eustatiu, din partea școlilor normale din București.

D. profesor Dr. G. Iulianu, din partea școlii normale din Iasi.

D. profes. C. Troténu, din partea școlii comerciale din București.

D. profesor G. Mihailescu, din partea școlii comerciale din Galati.

D. profesor C. I. Stancescu, din partea școlii de bele-arte din București.

D. profesor G. Panaiteanu Bardasare, din partea școlii de bele-arte din Iasi.

D. profesor Ed. Wachman, din partea conservatorului din București.

D. profesor Ed. Caudella, din partea conservatorului din Iasi.

D. profesor M. Caputinénu, din partea școlii de poduri și siosele din București.

D. profesor P. S. Aurelianu, din partea școlii de agricultura din București.

D. profesor Gr. Măndru, din partea școlii de machini din Iasi.

g) Din partea ineltei curti de casație și justitiu; D. Al. Cretiescu, presedinte de secțiune la acea curte.

D. N. Mandrea, membru de secțiune la acea curte.

h) Din partea înaltului cleru:

Prea S. S. parintele episcopu Melchisedec. Prea S. S. parintele episcopu Iosifu Naniescu.

Art. II și ultimulu. Aceste numiri se voru consideră provisoriu până la confirmarea ulterioară a lor de către M. S. domnitoriulu, la întorcerea-i în țera.

Ministri: L. Catargi, G. Gr. Cantacuzino, Al. Lahovari, T. Maiorescu.

Varietăți.

Teatru român. O societate teatrală sub direcțiunea dlui Alesandrescu bine cunoscutu din anii trecuti publicului de aici și giuru are de cugetu a da mai multe reprezentari în sala teatrului cetății de aici. Societatea după împregiurări bine reprezentată și cu unu repertoriu bogatu și bine alesu și va începe reprezentariunile Vineri în 6 Septembrie cu următoarele piese:

Oda la Elis'a

seu

Gelosi'a femeii

de

V. A. Urechia,

Doi surdi

seu

Coron'a lui Stefanu celu mare

de

V. Alesandri. Musica de Flechtenmacher,

Unu trântoru câtu diece

local. de Millo. Musica de Flechtenmacher.

Urându dlui Alesandrescu succesulu celu mai bunu, credemu ca publiculu nostru din locu și ținutu va imbratisi cu cea mai via caldura întreprinderea artistica, carea atâtu dlui Dir. câtu și societatea o face cu mari sacrificii din parte le în interesulu culturii naționale.

*** Multiamita publica**

În v'ra trecuta la rogarea comitetului parochialu i-a succesu onorabilei d'omne Sofi'a Gidofalvy, nascuta Falcoianu, carea, fidela tradițiunilor familiei carei'a aparține și carea nu lasa sa treca nici o ocaziune în care pota sa arete ca este româna adevărată și creștina sincera, sa elupte dela proprietarii bailoru de aci, darea unui balu în favoarea școlii confesiunale din locu.

Acestu balu, gratia zelului neobositu alu acestei respectabilei d'omne, carea plasă singura toate biletele, produse unu beneficiu de 176 fl. v. a. gratia căror'a se va pota ispravi tomn'a ast'a de totu edificulu școlii. Comitetulu parochialu n'are deci destulu de forte expresiuni prin cari sa pota multiam cum aru trebui tuturor d'omnelor și domnilor oșpeti, cari au binevoitu a-si aduce obolulu binefacatoriu pre altariulu templului dela care singuru depinde salvarea gintei române; cum-va pota multiam prea respectabilei d'omne proprietarese Sofi'a Gidofalvy, decātu promitiendu-i, ca se va silii și pre venitoriu a merită viulu interesu ce pota școlii și bisericiei din Valcele.

Binevoiti domnule redactoru a primi expresiunile respectului ce ve purtăm.

El o patak în 30 Augustu 1874.

Pentru comitetulu parochiale

Ioanu Mog'a

parochu și Adm. prot.

*** Drumulu de feru în Asi'a centrală. „Times of Indi'a“ dela 7 Augustu spune ca d-nii Victoru Lesseps și C. Stuart, cari veniseră în Martie trecutu spre a face o ancheta preliminară asupra posibilității de a se pune în executare proiectulu de drumu de feru asiaticu centralu, au parasitu Bombay, spre a se întorce în Europ'a. Resultatulu misiunii lor pare foarte încuragatoriu. Telegram'a care anunția, ca Rusi'a refusa concursulu seu liniei proiectate i-a lasatu reci. Aveau înse cuvinte puternice spre a se îndoi de autenticitatea acestei novele. Câtu despre vederile guvernului Indielor, acesti d-ni credu, ca deca nu voru

cere nici o garanția, nu voru inteln în asta parte dificultăți preste cari sa nu pota trece.

Câtu despre ceea ce privesce obstacolele materiale, muntii mai cu s'ema, ei suntu de parere ca nici trecerea muntilor Karakoram, nici sirulu muntilor Bolanu, n'are greutăți cari sa pota spaimentă art'a inginerilor moderni. Cei dintâi suntu mai înalti de câtu toti muntii cari au fostu strabatuti în înaltime, d'ara pre acesti muntii urcarea e cu multu mai lesne de câtu pre multe verfuri pre cari a ajunsu drumulu de feru. Mai multe trasuri suntu facia. În urm'a raporturilor pre cari acesti domni le voru presentă la sosirea lor în Europ'a, este probabilu ca fondurile preliminare voru fi subscribe, astfelu încatu sa ajunga la primele lucrări cari voru avea sa determine calea ce va fi adoptata definitivu. Se crede înca ca singuru venitul liniei va fi foarte de ajunsu pentru plat'a dobândei capitalulu subscrisu pentru construirea acelu drumu de feru.

*) Suntu rogate jurnalele din Romani'a sa binevoiesca a reproduce acest'a multiamita, de ore-ce majoritatea absoluta a oșpetilor din Valcele o facu români din Romani'a; precum și la balulu acest'a darnitori principali de asemenea au fostu români.

Raportu comerciale.

Sabiu 15 Septembrie n. Grâu 5 fl. 33 xr. frumosu, 5 fl. — xr. mestecat, 4 fl. 67 xr. cualit. infer.; secar'a 3 fl. 40 xr. până 3 fl. —; orzu fl. 3; ovésu 1 fl. 53 până 1 fl. 27 xr.; cucuruz (porumb) 4 fl. — xr.; cartofi 1 fl. 60 xr. gal'ea austriaca.

Canep'a — fl. maj'a.

Linteă 6 fl. — xr.; mazarea 6 fl. 67 xr., Fasolea

6 fl. — xr.

Fenu legatu — fl. 60, nelegatu — fl. 60 xr., paie lungi 80 xr., scurte 70 xr. maj'a.

Lenne de focu 8—9 fl. stang. austr.

Carnea de vita 18—20 cr. p., de porc 28 xr. Unsoara 79 xr. până la 1 fl. 20 cup'a.

Burs'a de Vien'a.

Din 3/15 Septembrie 1874.

Metalicele 5%	71 50
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	74 55
Imprumutulu de statu din 1860	110 —
Actiuni de banca	785 —
Actiuni de creditu	248 75
London	109 50
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	77 75
„ „ „ Temisiorene	77 —
„ „ „ Ardelenesci	76 —
„ „ „ Croato-slavone	80 —
Argintu	103 90
Galbinu	— —
Napoleonu d'auru (poli)	8 80

Concursu.

Pentru ocuparea posturilor vacante invetiatoresci la școlile confesionale gr. or. din comunele josu însemnate, se deschide prin acest'a concursu:

Salariile însemnate cu aceste posturi suntu:

1. La Feldi'ora clas'a III cu 200 fl. și cuartiru.

2. La Apati'a cu 80 fl. v. a. în bani și bucate și cuartiru.

3. Ormenisiu 100 fl. v. a. în bani și cuartiru.

4. Doberleu cu 124 fl. v. a. în bani bucate și cuartiru.

5. La fili'a Bastelecu 110 fl. v. a. în bani și bucate și cuartiru.

6. La fili'a Nou 80 fl. v. a. în bani și bucate și cuartiru.

7. La Lisneu cu 80 fl. v. a. în bani și bucate și cuartiru.

Doritorii de a ocupă aceste posturi invetiatoresci, au a-si tramite petitiunile lor instruite cu documentele prescrite în Statutul Organicu până la 20 Septembrie a. c. scaunului protopopescu alu II alu Brasiovului.

În contielegere cu comitețele parochiale

Brasiovu în 30 Augustu 1874.

Ioanu Petricu

Protopopu și insp. distr.

(1—3)

de școle.

Ad Nr. 242 prot. 1874.

Concursu.

Pentru ocuparea stației de invetiatoriu la școl'a confesională din Balanu protopresbiteratulu Ungurasiului, se escrie

concurso până în 14 Septembrie cându se va ține și alegerea.

Emolumentele împreună cu această stațiune sunt:

1. 160 fl. v. a. cartiriu liberu în edificiul școlii cu o gradină cu pomi.
2. 50 de mirtie de bucate.
3. 6 orgi lemne de focu din care se încălziesc și școl'a.
4. 4 fonturi lumini.

Doritorii de a ocupa această stațiune au a aterne petițiunile lor instruite în sensul Stat. org. până la terminul prefriptu la menționatul oficiu protopresbiteral.

Dela concurenți se cere să fie pedagogi absoluti.

Füzes-Szt.-Petru 29 Augustu 1874.
In contielegere cu comitetulu parochialu

Petru Rosc'a
Protopresbiteru.

(1—3)

Nr. 134. 1874.

Concursu.

Pentru ocuparea stațiilor invetiatorești dela școlile confessionali gr. or. din comunele mai josu specificate, se escrie prin această concursu până în 25 Sept. cal. vechiu a. c.

Salariile sunt:

1. La școl'a din Sântu-Andrașiu-Sântohalmu 300 fl. v. a. 4 stângini cubici de lemne, și cartiriu naturalu.
2. Biscari'a-Sieulesti 200 fl. v. a. 2 stângini de lemne, și cartiriu.
3. Besanu-Caianclu 150 fl. v. a. 2 stângini de lemne, cartiriu și gradina de unu caru de cucurudiu.

4. Sâncraiu 150 fl. v. a. cu prospectu a se urcă înca în anulul acestui a la 200 fl. 2 stângini de lemne, și cartiriu.

Doritorii de a ocupa vre-un'a din aceste stațiuni au a-si aterne concursele instruite în sensul „Statutului organicu“ cu documentele recerute, până la terminul indicatu de-adreptulu la subscrișulu. Dev'a 2 Septembrie 1864.

Ioanu Papiu
Protopopu.

(1—3)

Ad Nr. 119 protop. 1874.

Concursu.

Devenindu vacanta stațiunea invetiatoreșca la școl'a confessionala gr. orient. din Georgiulu de susu în protopresbiteratul Albei-Iuliei se escrie prin această concursu cu terminulu până la 20 Septembrie a. c.

Emolumentele sunt: 160 fl. v. a. în bani, 6 ferdele grâu, lemne focale, și cortelu.

Doritorii de a ocupa această stațiune, sa bine-voiesca a-si aterne petițiunile lor bine instruite la subscrișulu până la terminulu susu însemnatu.

Alb'a-Iul'a 29 Aug. 1874.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Alexandru Tordasianu,
Protopresbit. gr. or.

(1—3)

Nr. 35. adm. prot. — 1874.

Concursu.

Pentru întregirea stațiilor invetiatorești la școlile gr. or. din urmatoarele comune țienetorie de protopresbiteratul Iliei-Moresiane, se deschide concursu cu terminu până la 14 Septembrie a. c. st. v.

1. Gurasad'a și Gothatea cu școl'a în Gurasad'a; salariu anual 160 fl. v. a., 25 mirtie de cucuruz și 15 de grâu, 3 orgii lemne, cartiriu în școl'a statatoriu dintr'o chilia, o camera, o culina și gradina.

2. Almasiu-Selisee cu salariu de 100 fl. v. a. 50 ferdele grâu și 50 de cucuruz în bombe, lemne dupa trebuința, cartiriu în școl'a și gradina de 800⁰.

3. Godinescu cu salariu de 60 fl. v. a. 30 mirtie de grâu și 30 de cucuruz, cartiriu liberu în școl'a, lemne dupa trebuința și gradina.

4. Runcsioru și Vie'a cu

școl'a în Runcsioru, salariu anual 100 fl. v. a., 15 mirtie de grâu și 15 de cucuruz, lemne dupa trebuința și cartiriu naturalu cu gradina.

5. Bradatielu cu salariu de 100 fl. v. a. 15 mirtie de grâu și 25 de cucuruz, lemne dupa trebuința și cartiriu naturalu cu gradina.

6. Boiu-de-susu și Boiu-de-josu cu salariu de 60 fl. v. a. 15 mirtie de grâu și 15 de cucuruz, lemne dupa trebuința și cartiriu naturalu și gradina.

7. Carmazinescu cu salariu de 100 fl. v. a., 15 mirtie de grâu și 15 de cucuruz, lemne dupa trebuința și cartiriu naturalu cu gradina.

8. Cerbi'a cu Poganescu cu salariu de 80 fl. v. a., 15 mirtie de grâu și 15 de cucuruz, lemne dupa trebuința și cartiriu naturalu cu gradina.

9. Micanescu cu salariu de 85 fl. v. a. 15 mirtie de grâu și 15 de cucuruz, lemne dupa trebuința, și cartiriu naturalu cu gradina.

10. Certegiulu-de-josu cu Cogea cu salariu de 75 fl. v. a. 20 mirtie de grâu și 20 de cucuruz, lemne dupa trebuința, cartiriu naturalu și gradina.

11. Gialacuta cu Cabesci cu salariu de 100 fl. v. a. cartiriu naturalu cu gradina și lemne dupa trebuința.

12. Iernov'a cu salariu de 80 fl. v. a. 10 mirtie de grâu și 10 de cucuruz, cartiriu naturalu și gradina.

13. Opidulu Ili'a cu salariu de 200 fl. v. a. cartiriu naturalu și lemne dupa trebuința.

a) Concurenții sa fie de relegea gr. orientala;

b) Se dovedesca ca au absolvitu 4 clase gimnasiale și pedagogia;

c) Se scia bine cântările bisericesti;

d) Pentru comun'a Gurasad'a-Gothatea și opidulu Ili'a se recere sa cunoscă și limba germana și magiara.

e) Aceia cari voru dovedi, ca posedu o praosa de invetiatoriu de celu puțin 4—5 ani cu succes bun, se voru admite și fara considerare la punctulu b).

Doritorii de a ocupa vre-un'a din stațiile menționate au a-si transmite concursele instruite conformu dispozițiilor statutului nostru organicu subscrișului până la terminulu indicatu.

Gurasad'a 3 Augustu 1874 st. v.

In contielegere cu respectivele comitete parochiali.

Alexandru Olariu,
adm. prot.

(1—3)

Nr. 102/1874.

Concursu.

Devenindu vacante stațiile de invetiatoriu.

1. în comun'a Galesiu, scaunulu Selistei cu salariu anual de 200 fl. v. a. unu stânginu lemne de focu și cartiriu în edificiul școlii.

2. în comun'a Cristianu, scaunulu Sabiului pentru 1 clasa cu salariu de 168 fl. v. a. siase stângeni lemne de focu pentru clasa și invetiatoriu și cartiriu naturalu;

3. În Gusteritia lângă Sabiiu cu 140 fl. v. a. lemne dupa trebuința, cartiriu și două pamenturi (delatție) de curechii;

Pentru ocuparea acelor'a se deschide prin această concursu până în 20 Septembrie a. c. st. bisericescu.

Concursele prevădute cu atestatu de calificatiune, de moralitate și eventualmente, despre servitiulu de până acum în cariera scolastica sa se adresede în terminulu prefriptu de-a dreptulu la subscrișulu.

Sabiui în 23 Augustu 1874.

I. Hani'a
protop. gr. res. alu tract.

(2—3)

Concursu.

Devenindu vacanta stațiunea de invetiatoriu la școl'a confes. gr. orient. din Carbonariu în protopresbiteratul Cetătiei

de Pétra (Kövar-vidék) prin această se escrie concursu până la 19 Sept. a. c.

Emolumentele sunt: 163 fl. v. a. cartiriu liberu în edificiul școlii și lemne de focu dupa trebuințe.

Doritorii de a ocupa această stațiune, sa binevoiesca a-si aterne petițiunile lor instruite în sensul prescrișelor St. organicu la subscrișulu până la terminulu susu însemnatu.

Carpenisiu 25 Aug. 1874.

In contielegere cu comit. parochialu.

Ioanu Siovea
Adm. ppescu.

(2—3)

Nr. 211 — 1874.

Concursu.

Conformu preliminarului statoritu prin conclusulu adunării gen. a Asociației transilvane ținuta la Dev'a în 10—11 Augustu a. c. de sub Nr. protoc. XXI, se publica prin această concursu la următoarele stipendii:

a) La unu stipendiu de 60 fl. destinat pentru unu gimnastu din comitatulu Dobocai (din o fundatiune anonimă.)

b) La altu stipendiu de 60 fl. din fundatiunea fericitulu Nicolau Marinoviciu sen. din Sasu-reginu, destinat pentru unu gimnastu încependu din prim'a clasa gimnasiale.

Concurenții la amentitele stipendii au sa-si substerna până la 15 Octobrie a. n. a. c. concursele lor prevădute a) cu certe de botezu b) testimoniulu de paupertate și c) testimoniulu scolasticu de presemestrulu alu II-lea alu anulu scolasticu trecut.

Se observă, ca concurenții la stipendiulu de sub b) cei consangeni în linia barbatăscă directă cu fundatoarele, ceteris paribus, voru avé preferenția.

Sabiui în 10 Septembrie 1874.

Dela comitetulu Asociației transilvane pentru literatur'a și cultur'a poporulu român.

(2—3)

Concursu.

Pentru ocuparea stației vacante invetiatorești dela școl'a gr. or. din Finteușulu-mare, se escrie concursu cu terminulu până în 30 Septembrie a. c., în care di va fi și alegerea.

Emolumentele împreună cu acestu postu sunt: 120 fl. v. a. dela comuna prin repartiti și cartiriu naturalu în cas'a școlii.

Doritorii de a ocupa această stațiune au a-si aterne petițiunile lor instruite în sensul prescrișelor Statutului organicu până la terminulu de mai susu, subscrișulu că directore scolariu.

In contielegere cu administratoarele int. protopopescu.

Finteușulu-mare, 19 Augustu 1874.

pentru comitetulu parochialu

Stefanu Dragosiu,
parochu și presedinte.

(3—3)

Nr. 535 ex 1874.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetiatoriu diriginte la școl'a granitieresca din Lis'a cu salariu anual de 240 fl. v. a. din fondulu scolasticu centrale, cortelu în cas'a școlii, gradina și lemne de focu, se escrie concursu până la 7/19 Septembrie a. c.

Comitetulu scolasticu granitierescu alu fostiloru granitieri din regimentulu romanu I din Sabiiu.

(2—2)

Concursu.

Pentru ocuparea postulu invetiatoreșcu la școl'a confesionala gr. or. din Vidra de susu protopresbiteratul Zlathna de susu, se deschide prin această concursu.

Salariulu împreună cu acestu postu este 200 fl. v. a. cartiriu și lemne pentru încălzitu.

Doritorii de a ocupa acestu postu au a-si transmite petițiunile lor instruite în sensul „statut. org.“ § 13 până în

20 Sept. a. c. la scaunulu protopresbiteral în Campeni.

Vidra de susu 15 Aug. 1874.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Patiti'a,
protopopu.

(3—3)

Ad. Nr. 95/1874.

Concursu.

Devenindu vacante două stațiuni invetiatorești din tractulu Heghigului se deschide concursu până la 24 Septembrie a. c. st. v.

1. În Bicusadu cu emolumentele anuali:

a) de fia-care copilulu obligatu de școl'a 1 fl. v. a.

b) de fia-care familia 10 cupe bucate.

c) de fia-care gazda cu vite unu caru de lemne;

d) din cele 5% de florinulu de dare, jumetate;

e) din ajutoriulu cons. de 2000 fl. anualu 30—40 fl.

f) a treia parte din venitululu stolaru preotiesca, fiindu împreunatu cu acestu postu și cantoratulu.

Léfa anual se urca cătra 180 fl.

2. În Heghigu cu o léfa anual de 200 fl. v. a. solvinda de cătra epiropia respectiva în 4 rate anticipative cartiriu liberu și lemne.

Doritorii de a ocupa vre-unulu din aceste posturi sunt invitati a-si adresă petițiunile lor instruite în sensulu §-lui 13 din Statutululu organicu prin subscrișulu cătra sinodulu parochiale respectiv până la terminulu prefriptu.

Előpatak 22 Augustu 1874.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

I. Mog'a,

(3—3)

admin. prot.

Concursu.

Pentru ocuparea stațiilor invetiatorești dela școlile confesionale gr. or. Ghijas'a-inferiöra, Siulumbergu, Sasasiu și Ruj'a, se escrie prin această concursu până în 15 Septembrie st. v. în care di voru fi și alegerele.

Salariile împreună cu aceste posturi sunt:

1. La școl'a confesionala din Ghijas'a-inferiöra în bani gat'a numerari 70 fl. v. a. și în bucate 18 galete ardene dela poporu, cartiriu și lemne de focu.

2. La școl'a confesionala gr. or. din Siulumbergu în bani din fondulu școlii și dela poporu în bucate și bani 200 fl. v. a. și lemne de focu.

3. La școl'a confesionala Sasasiu din alodiulu comunei 200 fl. v. a. cartiriu și lemne de focu.

4. La școl'a confes. Ruj'a 100 fl. v. a. dela poporu, cartiriu și lemne.

Doritorii de a ocupa vre-unulu din aceste posturi invetiatorești au sa-si aterne petițiunile lor până la tempulu indicatu amesuratu Statutululu organicu §. 13. la subscrișulu.

Nocrichiu în 20 Augustu 1874.

In contielegere cu comitetele parochiali.

G. Maiero,

(3—3)

adm. protop.

Nr. 106/1874.

Edictu.

Dionisiu Manigu din Telise'a scaunulu Selistei, carele de tempu mai îndelungatu absentăia dela soci'a sea Marin'a Dimitrie Carata din Seliste, fara a se scii locul aflării lui, se provoca prin această, că în terminu de unu anu sa se infacisiede înaintea forului subscrișu, pentru ca la din potriiva procesulu divortialu intentatu asupra lui se va otari și în absentia lui.

Sabiui 2 Septembrie 1874.

Forulu matrimonialu gr. res. alu protopresbiteratulu tract.

(1—3)

Sabiului I.